

Assar Lindbeck och IFN – en sextioårig relation

Assar Lindbeck och IFN kom att ha ett mycket omfattande samarbete som sträckte sig över sex decennier: Under 1960-talet analyserade Assar bostads- och jordbrukspolitikens problem och från 1995 delade han sin tid mellan IFN och IIES. Han var under denna tid inte knuten till något enskilt projekt på IFN. Vi redogör här för de insatser Assar gjort vid IFN. Med utgångspunkt i hans verksamhet vid IFN tar vi också upp Assars syn på forskningsmetodik och hans syn på välfärdsstaten och dess problem. Detta var ett centralt tema i den forskning han bedrev under sin tredje period vid IFN.

Nationalekonomisk forskning ska ta sin utgångspunkt i ekonomisk-politiska problem, bedrivs på hög akademisk nivå och dess resultat ska både kunna fungera som underlag i det politiska beslutsfattandet och i debatten om ekonomi och ekonomisk politik. Så skulle man med utgångspunkt i Assar Lindbecks memoarer (Lindbeck 2012) kunna formulera hans eget ideal för hur forskning i nationalekonomi ska bedrivs.

Assar levde som han lärde; under sju decennier var han en mycket aktiv deltagare i samhällsdebatten i form av artiklar, böcker och mediaframträdanden grundade i akademisk forskning. Med det lilla tillägget att de ekonomisk-politiska problemen ska vara relevanta för näringslivet skulle man kunna formulera IFN:s ideal vad gäller forskning och debatt på samma sätt.¹

Det är därför ganska naturligt att Assar och IFN kom att ha ett omfattande samarbete. Detta skedde under tre perioder. Under den första perioden, 1961–62, analyserade han bostadsmarknadens problem. Under den andra perioden, 1965–68, gjorde han en analys av jordbrukspolitiken. Den tredje perioden påbörjades vid Assars formella pensionering i januari 1995 och pågick fram till hans bortgång drygt 25 år senare. Under den sista perioden delade han sin tid mellan IFN och Institutet för internationell ekonomi (IIES) och hade då inget annat uppdrag än att skriva artiklar för internationella tidskrifter och delta i samhällsdebatten när han ansåg det påkallat.

Vi redogör här för de insatser Assar gjort vid IFN under dessa tre perioder. Med utgångspunkt i hans verksamhet vid IFN tar vi också upp Assars syn på forskningsmetodik och hans syn på välfärdsstaten och dess problem. Detta var ett centralt tema i den forskning han bedrev under sin tredje period vid IFN.

MAGNUS HENREKSON OCH ULF JAKOBSSON

Magnus Henrekson är professor och senior forskare vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN). Han var IFN:s vd i 15 år t o m oktober 2020. Han forskar huvudsakligen om entreprenörskapets ekonomi. magnus.henrekson@ifn.se

Ulf Jakobsson är docent i nationalekonomi och var IFN:s vd 1994–2005. Han har huvudsakligen forskat om beskattning och ägarstyrning och har bl a varit planeringschef i finansdepartementet och chefekonom för SAF, Handelsbanken och Industriförbundet. Efter tiden som vd för IFN var han adjungerad professor vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping. ulf.jakobsson@jakab.se

¹ Institutet för Näringslivsforskning (IFN), hette från grundandet 1939 t o m 2005 Industriens Utredningsinstitut (IUI). Vi kommer dock genomgående att använda det nuvarande namnet IFN i denna framställning.

1. Bostadspolitiken

År 1961 och 1962 analyserade en ung Assar Lindbeck bostadsmarknadens problem tillsammans med IFN:s dåvarande chef Ragnar Bentzel och en 25-årig Ingemar Ståhl, sedermera professor i Lund. Resultatet av deras arbete redovisades i boken *Bostadsbristen – en studie i prisbildningen på bostadsmarknaden* (Bentzel m fl 1963). Vad som i dag är en självklarhet, att analysera bristen på bostäder som ett prisbildningsproblem, var då något mycket ovanligt, inte bara bland politiker och allmänhet utan även bland ekonomer. I början på 1950-talet hade visserligen lundaekonomen Sven Rydenfelt (Rydenfelt 1950, 1952) och ekonomihistorikern Eli Heckscher (Heckscher 1952) lanserat den enkla, men uppenbarligen svårsmälta, tanken att bostadsbristen berodde på den hyresreglering som hade införts 1942. Deras syn fick dock inget gehör i debatten och när *Bostadsbristen* publicerades hade det gått drygt tio år sedan Rydenfelts och Heckschers inlägg.

Huvudspåret i såväl debatt som politik var att bygga fler bostäder. Miljonprogrammet var en frukt av detta tänkande. Assar och hans medförfattare visade att bostadsbristen inte går att bygga bort. Genom kraftiga subventioner kan man visserligen få balans mellan utbud och efterfrågan i nyproduktionen, men det kommer då ändå att finnas kvar en övrefterfrågan på redan byggda bostäder där hyresregleringen leder till konstlat låga priser. I huvudsak kvarstår alltså problemet.

Analysen visade också att en del avarter på bostadsmarknaden var en direkt följd av de reglerade hyrorna. På varje marknad där priserna regleras på en konstlat låg nivå kan man förvänta sig köbildning och svarthandel. Det undermåliga underhållet av hyresfastigheter pekades ut som en direkt följd av regleringen. När fastighetsägarna är förhindrade att ta ut de hyror som krävs för att hålla fastigheterna i fullgott skick återstår endast att kapa kostnaderna genom att dra ner på reparationer och underhåll. Ett sådant agerande underlättas också av att lägenheterna i dåligt underhållna hus ändå blir uthyrda, eftersom de reglerade hyrorna skapar en brist på bostäder. Dessa förhållanden ledde Assar till den målande formuleringen: ”I själva verket tycks hyreskontroll i många fall vara den mest effektiva, hittills kända tekniken att förstöra en stad, med undantag för bombning” (Lindbeck 1970, s 34).

Den viktigaste politiska slutsatsen i utredningen var att balans mellan utbud och efterfrågan i *hela* bostadsbeståndet fordrade att den hyreskontroll som infördes under andra världskriget togs bort. En önskad bieffekt av detta skulle dock vara en kraftig inkomstomfördelning från hyresgäster till fastighetsägare. I boken *Bostadsbristen* (Bentzel, Lindbeck och Ståhl 1963) lanserades ett sofistikerat förslag att begränsa omfördelningen av inkomster till fastighetsägarna utan att använda skattevapnet. En hyresvärd som önskar höja hyran med ett givet belopp skulle vara tvingad att ge ett skuldbevis till hyresgästen för en del av beloppet. Hyresgästen skulle då kunna besluta att antingen bo kvar och betala en högre hyra med hjälp av växeln, eller flytta till en lägenhet med lägre hyra. I det senare fallet skulle vederbörande

kunna få ut mellanskillnaden i kontanter. Detta skulle samtidigt möjliggöra balans på bostadsmarknaden (och därmed valfrihet och effektivitet i bostadsbeståndet) och en socialt acceptabel inkomstfördelning.

Förslagen möttes av intensiva protester, inte minst av Hyresgäströrelsen. Men efter ett par år lyckades Assar övertyga regeringen om att hyresregleringen var så skadlig att den måste avskaffas. Assar fick själv i uppdrag att utarbeta en proposition med sikte på att avskaffa hyresregleringen i kombination med en indragning av en del av fastighetsägarnas inkomstökning via skattesystemet. Gunnar Sträng lade då in veto mot skattehöjningen och menade att det vore bättre att regeringen bara avskaffade hyresregleringen. Det skulle ge fastighetsägarna – inte regeringens skattehöjning – skulden för den hyreshöjning avregleringen oundvikligen skulle leda till. Propositionen lades fram men då reagerade folkpartiledaren Bertil Ohlin och menade att det var oansvarigt att avskaffa hyresregleringen utan kompensering skattepolitiska åtgärder. Ohlins utspel gjorde att propositionen drogs tillbaka och hyresregleringen finns kvar än i dag.²

Assar fortsatte livet ut att debattera hyresregleringen och dess följder (t ex i Lindbeck under medverkan av Blomqvist 1972). Frågan fick ett relativt stort utrymme i hans memoarer, vilket ledde till att den för en tid åter kom in i debatten. Han kritiserade också förslaget i det sk Januariavtalet från 2019 att begränsa en avreglering till nyproduktionen (von Seth 2019).³ Genom stora hyreshöjningar skulle detta visserligen skapa balans mellan utbud och efterfrågan, men hyreshöjningarna på nyproducerade lägenheter skulle bli desto större då detta i så fall skulle bli den enda delen av marknaden med fri prissättning. En avreglering av hyrorna skulle bli politiskt misskrediterad av det stora gapet mellan hyrorna i nyproduktionen och det äldre beståndet.

Få ekonomer skulle i dag invända mot analysen och slutsatserna i boken. Man kan då fråga sig varför regleringen fortfarande finns kvar. Assar pekar i memoarerna på det starka egenintresset hos dem som redan har ett förmånligt hyreskontrakt. Frågan är om det är en tillräcklig förklaring. Trots allt är hyresgäster i storstädernas innerområden knappast en politisk majoritet. Här behövs mer forskning.

2. Jordbrukspolitiken

Den andra stora prisregleringen var jordbruksregleringen. Under ca tre år med början 1965 gjorde Assar och jordbruksekonomen Odd Gulbrandsen,

² Detta är samme Bertil Ohlin som blev professor vid Köpenhamns universitet redan som 25-åring, fick en professur i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm som 30-åring och som mottog ekonomipriset 1977 för sin utrikeshandelsteori. Ohlin uppehöll professuren vid Handelshögskolan fram till sin pensionering 1965 och var parallellt partiledare för Folkpartiet (nuvarande Liberalerna) 1944–67.

³ Januariavtalet, eller 73-punktsuppögörelsen, var en skriftlig överenskommelse i januari 2019 mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Liberalerna för att kunna utse socialdemokraten Stefan Löfven till statsminister och regeringsbildare efter riksdagsvalet 2018.

på uppdrag av IFN, en analys av jordbrukspolitiken, vilken bestod av en nästan ogenomtränglig härva av regleringar. Tillsammans skrev de både en forskningsmonografi – *Jordbruksnäringens ekonomi* – och en mer populariserad skrift – *Jordbrukspolitikens mål och medel* – om jordbrukspolitiken (Gulbrandsen och Lindbeck 1966, 1969). I böckerna analyseras ekonomiska och sociala effekter av jordbruksstödet. En avgörande poäng var att förklara att jordbruksstödet kapitaliserades i marknadsvärdena på jordbruksfastigheter, vilket innebar att jordbruksstödet omfördelade inkomster till existerande ägare, inte bara från konsumenter utan också från framtida köpare av jordbruksfastigheter.

På denna marknad skapade regleringen avarter som också relativt enkelt kunde förklaras inom ramen för Assars och Gulbrandsens analys. När regleringar sänker priset under den marknadsmässiga nivån uppstår överreferfrågan och köbildning, vilket blev fallet för bostäder. När regleringar leder till för höga priser, vilket blev effekten av jordbruksregleringen, blir problemet det omvända: överproduktion. Här blev lösningen att dumpa de svenska överskotten till underpriser på världsmarknaden.

Analysen identifierade ett avsevärt billigare sätt att uppfylla beredskapsmålet: att klara livsmedelsförsörjningen vid en framtida avspärning. En optimal politik skulle vara att skära ner odlingsarealen till drygt hälften och övergå till ett mer vegetabiliskt orienterat jordbruk i samband med ett eventuellt framtida handelsstopp. Assar och Gulbrandsen menade också att det skulle vara lönsamt med lagring av vissa livsmedel under fredstid, framför allt socker. De visade också att det skulle vara billigare att importera och lagra socker än att subventionera inhemsk betodling, där gränsskyddet var flera hundra procent. En optimal beredskapspolitik skulle därmed leda till att den inhemska sockerproduktionen slogs ut.

Förslagen ledde till ramaskri bland Sveriges bönder och jordägare, men även till konvulsioner i institutets styrelse. Svenska Sockerfabriks AB:s (Sockerbolaget) chef Sven Hammarskiöld satt vid denna tid i IFN:s styrelse. När arbetet i preliminär form presenterades för styrelsen, föreslog Hammarskiöld att boken skulle stoppas. Han kunde inte stå bakom en analys som föreslog utslagning av den inhemska sockerproduktionen. Enligt Ragnar Bentzel svarade styrelseordföranden Marcus Wallenberg att den som inte är för fri forskning inte ska sitta i institutets styrelse. Han gjorde samtidigt klart att styrelsen inte hade någon som helst rätt att intervensera i enskilda forskningsprojekt. Detta ledde till att Hammarskiöld lämnade styrelsen. Wallenbergs lakoniska kommentar till det hela lär ha varit: ”Hammarskiöld platsar inte i gänget”.

Vad som är mindre känt, men som Assar tar upp i sina memoarer, är att Bertil Ohlin ringde upp institutets dåvarande vd Lars Nabseth och argumenterade för att boken skulle stoppas. Den skulle nämligen kunna störa relationen till Centerpartiet inför 1968 års val. Ohlin identifierade kanske därmed ett viktigt skäl till att jordbruksregleringen blev bestående under så lång tid. Centern var länge en vågmästare mellan blocken i riksdagen.

Partiet fällde ofta avgörandet när det gällde vem som fick bilda regering, vilket inte minst illustreras av att de samregerade med Socialdemokraterna på 1930-talet och stora delar av 1950-talet. Assars dom över Bertil Ohlins ställningstagande var hård. För att bekämpa den socialdemokratiska regeringens försök att liberalisera två hårt reglerade marknader var Ohlin ”till och med beredd att offra den grundläggande liberala principen om forsknings- och yttrandefrihet” (Lindbeck 2012, s 137).

Den svenska jordbruksregleringen avskaffades först 1990. Då var Assars tidigare elev Mats Hellström jordbruksminister. Perioden med en avreglerad jordbrukssektor blev dock kort. Redan 1995 blev det svenska jordbruket återigen reglerat. Denna gång som ett resultat av EU-inträdet, vilket innebär att Sverige automatiskt anslöts till EU:s jordbrukspolitiska ramverk (CAP).

3. Den tredje perioden, 1995–2020

År 1995 lämnade Assar sin professur och sitt chefskap för Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet. Den av oss som då var chef för IFN (Ulf) fann det då vara en god idé att återuppta det tidigare framgångsrika samarbetet mellan Assar och institutet. Glädjande nog ställde han sig positiv till det erbjudande han fick. Det resulterade i en deltidsanställning och därefter kom Assar att dela sin arbetstid mellan IFN och IIES.

Vid ”anställningsintervjun” invigde Assar Ulf i sina ”tio budord”, som han själv haft som ledstjärna under sina 24 år som chef för IIES (se Lars Calmfors artikel i detta nummer av *Ekonomisk Debatt*). Budorden genomsyras av strävan efter kvalitet i forskningen. I akademiskt avseende ska man vara internationellt konkurrenskraftig och den egna forskningen ska publiceras i internationella vetenskapliga tidskrifter. Därutöver betonade han att det i varje fall måste finnas några ”tvåbenta ekonomer” på institutet, dvs ekonomer med intresse för och förmåga att kommunicera forskningen även utanför akademien.

Som vi ser det har IFN:s utveckling i huvudsak legat i linje med strävan i Assars tio budord. Han kom dock aldrig att ta någon aktiv del i ledningen av IFN, vare sig när det gäller anställningar eller strategiska beslut. Han utövade sitt inflytande som inspirationskälla och förebild. Hans strävan efter att alltid ”höja ribban” och publicera sig internationellt i högt renommerade tidskrifter blev viktiga drivkrafter för institutet och dess forskare.

Assar var också mycket pliktrogen. Han höll sina arbetstider och det hände aldrig att han ”jobbade hemma” de dagar som innefattade hans åtagande på IFN. Han deltog så gott som alltid i de veckovisa akademiska seminarierna och tog där alltid en aktiv roll med konstruktiva inlägg, även när den uppsats som diskuterades låg långt ifrån hans egna specialområden.

Under denna period ägnade Assar sig åt fri forskning med sikte på att skriva artiklar för internationella tidskrifter (Henrekson 2021, i detta nummer). Framst handlade det om makroteori, arbetslöshet, socialförsäkringar

och andra frågor kring välfärdsstaten. Hans egen produktion under denna period var omfattande, även om man inte väger in att tjänsten på IFN påbörjades när han blev ålderspensionär. Hans bibliografi för de 25 åren omfattar 42 vetenskapliga artiklar, varav flera publicerade i topprankade internationella tidskrifter.

Assar arbetade in i det sista. I början på 2020 publicerade han sig på *DN Debatt* och endast ett par veckor innan sin bortgång antogs en av hans uppsatser (skriven med Jörgen Weibull) i *European Economic Review* (Lindbeck och Weibull 2020). Två år tidigare publicerades artikeln ”Social Norms in Social Insurance”, skriven tillsammans med Mats Persson, i *Journal of Political Economy* (Lindbeck och Persson 2018). Det gör Assar unik även i ett internationellt perspektiv. Den av alla ekonomipristagare som varit äldst när han publicerat originalforskning i någon av de fem toptidskrifterna – Vernon Smith – var 81 år vid publiceringen, Paul Samuelson var 69 år och Kenneth Arrow yngre än så, medan Assar var 88 år sista gången han gjorde det!

Assar genomförde också en studie på uppdrag av Världsbanken om de ekonomiska och sociala konsekvenserna i Kina av de omfattande ekonomiska reformerna i landet (Lindbeck 2007, 2008).

Under denna tid skrev han sina memoarer – *Ekonomi är att välja* – som kom ut 2012. Han deltog också flitigt i den ekonomisk-politiska samhällsdebatten. Efter sin formella pensionering 1995 skrev han 38 debattartiklar varav 31 publicerades på *DN Debatt*.

4. Metoden är ett verktyg

Både i analysen av bostadspolitiken och jordbrukspolitiken arbetade Assar och hans medförfattare med relativt basala ekonomiska verktyg. Metodmässigt sträckte sig dessa knappast utöver vad som lärdes ut i nationalekonomi på universitetets trebetygsnivå. För studenter i ämnet är analyserna strålande exempel på hur långt man kan nå med en enkel ekonomisk analysapparat som används på ett skickligt sätt. Valet av analysinstrument bidrog sannolikt också till böckernas stora genomslag. Analysen och resultaten kunde förstås långt utanför kretsen av utbildade ekonomer.

Trots att ämnet nationalekonomi under Assars karriär gradvis blev alltmer metodtungt och matematiskt krävande höll han benhårt fast vid att metoderna ska ses som verktyg för att hitta svaren på frågor av hög samhällsrelevans. I memoarerna (s 386) blir han mer specifik: ”Nationalekonomisk forskning [handlar] om att klarlägga viktiga samhällsekonomiska mekanismer”. Men han menade samtidigt att på grund av begränsningar i varje enskild metod i samhällsvetenskaplig forskning är det ofta en fördel att växla mellan verbal analys och formaliserad analys. Han var också noga med att betona vikten av att vägledas av sitt sunda förnuft, men detta är inte statistiskt utan det är ”viktigt att kunna tänka om, att revidera och förfina sitt sunda förnuft”. Med andra ord: Man ska alltid vara öppen för nya tankar och resultat, alltid vara beredd att lära nytt.

Under hela sin karriär betonade Assar vikten av ”tvåbenta ekonomer” – utöver att forskarna förväntas bidra med högklassig forskning bör de se till att resultaten förs ut i samhället genom uppsatser i svenska tidskrifter, debattartiklar, mediaframträdanden, deltagande i offentliga utredningar osv.

5. Velfärdsstatens problem

Ett huvudområde för Assars forskning under den sista tjugofemårsperioden var velfärdsstaten och dess problem. Assar var värderingsmässigt anhängare av en fungerande velfärdsstat. Forskningen kring velfärdsstatens problem ska därför ses som insats för att möjliggöra velfärdsstatens fortbestånd. I studierna av dessa problem betonade han särskilt samspelet mellan ekonomiska incitament och sociala normer. Detta samspel, menade han, bidrog till ett gradvis ökat överutnyttjande och missbruk av velfärdsstatens förmåner. I förlängningen äventyras därmed velfärdsstatens framtida existens.

Ett annat problem är att den statliga interventionismen kan bli alltför långtgående. De skatter, bidrag och den offentliga produktion av välfärdstjänster som utgör själva velfärdsstaten innebär oundvikligen en stark påverkan på det ekonomiska systemet. Om insatserna är för små kan velfärdsstatens mål inte nås, men om insatserna blir omfattande leder det till effektivitetsförluster. I värsta fall förstörs det marknadsekonomiska system som är velfärdsstatens grund. En framgångsrik politik måste gå en balansgång mellan dessa båda ytterligheter. Assars insatser i debatten kom ofta att inrikta sig på områden där han ansåg att interventionismen gått för långt.

Generellt sett ansåg han att interventionismen i svensk ekonomi gick för långt under perioden 1970–90 (Lindbeck 1997). Det var framför allt under 1970-talet som den socialdemokratiska politik som haft sin idéutveckling under 1950- och 1960-talen blommade ut. Som grädd på moset infördes löntagarfonder 1984. Centrala personer i idéutvecklingen under 1950- och 1960-talen var Gösta Rehn och Rudolf Meidner. Assar påvisade att den interventionistiska politik som fördes under dessa decennier bidrog till Sveriges svaga ekonomiska utveckling både relativt tidigare decennier och andra länder. Han bidrog själv, genom Lindbeckkommissionen, till att vända den negativa utvecklingen (Lindbeck m fl 1993).

6. Ingen 1970-talsnostalgi

Mot denna bakgrund är det föga förvånande att Assar inte hade mycket till övers för den 1970-talsnostalgi som kunde dyka upp långt efter att epoken gått i graven. Två episoder på IFN belyser detta.

År 1997 var Mancur Olson, välkänd professor vid University of Maryland, inbjuden av IFN för att inledningstala på institutets årliga *Astra Ericsson Seminar Series on Human Capital and Economic Growth*. En huvudtes i Mancur Olsons forskning var att starka särintressen genom sina krav på rättigheter eller bidrag till den egna gruppen, bidrog till att undergräva

ekonomins funktionsförmåga i det land i vilket de verkade (Olson 1982). Han påstod sig dock ha funnit ett undantag i de nordiska länderna och då framför allt i Sverige (Olson 1990). Där hölls särintresset i schack – menade han – av en centraliserad fackföreningsrörelse, som förmådde internalisera olika grupperingars snäva egenintresse. Detta påstådda fenomen benämndes av Olson *The Nordic Lights*. Med detta väckte han stor uppmärksamhet i den svenska debatten. Särskilt hög uppskattning fick teorierna i den svenska fackföreningsrörelsen.

Rubriken på Olsons presentation var ”How Bright Are the Nordic Lights?”. Assar var en av opponenterna. Olson, som kände Assar väl, var mycket glad och hedrad över detta val av opponent. Han var dock inte lika glad när oppositionen var över. Den blev en av de mest kraftfulla sågningar vi någonsin upplevt på ett akademiskt seminarium. Kritiken mot Olson var både omfattande och rigorös. Assars energi och den för honom ovanligt hårda tonen kom sig nog av att han ansåg att ett centraliserat fack – som drivit igenom löntagarfonderna – inte rimligen kunde vara nyckeln till ekonomisk framgång.

År 2004 blev Ulf tillfrågad om att skriva en recension av en antologi med anledning av Rehn-Meidner-modellens 50-årsjubileum. Boken kunde närmast betraktas som en hyllningsskrift. Assars syn på modellen och förslag på ingång fångades perfekt av hans rubrikförslag: ”Rehn-Meidner-modellen in memoriam” (Jakobsson 2004).

7. Inte bara akademisk fackekonom

Assar bidrog också till den sociala miljön på IFN. Han skriver själv i sina memoarer att han inte stod ut med *small talk*. ”Hur går bilen?” och ”Hur länge ska det dröja innan våren kommer?” är två exempel på totalt misslyckade öppningsreplik vid ett samtal med Assar. Däremot kunde man ta upp nästan vilket seriöst ämne som helst till diskussion med honom. Hans intressen gick långt utanför nationalekonomi och ekonomisk politik. På många områden låg hans kunskaper på mycket hög nivå. Konst, arkitektur, klassisk musik, dans, opera, jazz och inte minst film var favoritområden där hans kunskaper var stora. På många områden var också åsikterna starka. Även här kunde han krydda diskussionen med den typ av *oneliners*, som han ofta använde i sina debattartiklar. Han var en stor vän av opera men ogillade Wagner: ”För lite arior och för mycket arier.”

Assar var sålunda inte bara en vetenskapsman, utan en sann intellektuell, med bred och djup bildning på stora områden. Det gav honom en oöverträffad intuition och ett exceptionellt gott omdöme som gjorde att han nästan undantagslöst hamnade rätt i bedömningar av viktiga samhällsproblem. Han hade den ytterst sällsynta förmågan att både stödja sig på och samtidigt lyfta sig över enskilda smala forskningsresultat, att kombinera detta med omfattande institutionella kunskaper och på så sätt komma fram till en både välargumenterad och träffsäker bedömning.

- Bentzel, R, A Lindbeck och I Ståhl (1963), *Bostadsbristen – en studie av prisbildningen på bostadsmarknaden*, Småtryck från IUI 1963:27, Industriens Utredningsinstitut, Stockholm.
- Calmfors, L (2021), ”Forskningsentreprenören Assar Lindbeck”, *Ekonomisk Debatt*, årg 49, nr 2, s 43–54.
- Gulbrandsen, O och A Lindbeck (1966), *Jordbrukspolitikens mål och medel*, Aldus/Bonniers, Stockholm.
- Gulbrandsen, O och A Lindbeck (1969), *Jordbruksnäringens ekonomi*, IUI och Almqvist & Wiksell, Stockholm (även publicerad på engelska 1973 med titeln *The Economics of the Agricultural Sector*).
- Heckscher, E (1952), ”Recept på bostadstillgång”, *Dagens Nyheter*, 26 november 1952.
- Henrekson, M (2021), ”Assar Lindbeck – en bibliometrisk analys”, *Ekonomisk Debatt*, årg 49, nr 2, s 36–42.
- Jakobsson, U (2004), ”Rehn-Meidner-modellen in memoriam – några kommentarer till en jubileumsskrift”, *Ekonomisk Debatt*, årg 32, nr 5, s 36–40.
- Lindbeck, A (1970), *Den nya vänsterns politiska ekonomi*, Aldus/Bonnier, Stockholm.
- Lindbeck, A, under medverkan av S Blomqvist (1972), *Hyreskontroll och bostadsmarknad*, IUI och Almqvist & Wiksell, Stockholm.
- Lindbeck, A (1997), ”The Swedish Experiment”, *Journal of Economic Literature*, vol 35, s 1273–1319.
- Lindbeck, A (2007), ”China’s Reformed Economy”, *CESifo Forum*, vol 8, s 8–14.
- Lindbeck, A (2008), ”Economic-Social Interaction in China”, *Economics of Transition*, vol 16, s 113–139.
- Lindbeck, A (2012), *Ekonomi är att välja*, Albert Bonniers Förlag, Stockholm.
- Lindbeck, A och M Persson (2018), ”Social Norms in Social Insurance”, *Journal of Political Economy*, vol 126, s S116–S139.
- Lindbeck, A m fl (1993), *Nya villkor för ekonomi och politik – ekonomikommisionens förslag*, Betänkande av Ekonomikommisionen, SOU 1993:16, Allmänna Förlaget, Stockholm.
- Lindbeck, A och J Weibull (2020), ”Delegation of Investment Decisions, and Optimal Remuneration of Agents”, *European Economic Review*, vol 129, oktober, article 103559.
- Olson, M (1982), *The Rise and Decline of Nations: Economic Growth, Stagflation, and Social Rigidities*, Yale University Press, New Haven CT.
- Olson, M (1990), *How Bright Are the Northern Lights? Some Questions about Sweden*, Lund University Press, Lund.
- Rydenfelt, S (1950), *Den svenska bostadskrisen – hur hyresregleringen skapar bostadsbrist*, Natur & Kultur, Stockholm.
- Rydenfelt, S (1952), *De bostadslösa och samhället*, Natur & Kultur, Stockholm.
- von Seth, C J (2019), ”Assar Lindbeck – nya regeringens hyresreform är en farlig idé”, *Dagens Nyheter*, 18 januari.